

Plnění školní docházky v zahraničí

Plnění povinné školní docházky v zahraničí upravuje školský zákon, v platném znění (§38) a vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, v platném znění (§18).

Od 1.9.2017 dochází v § 38 školského zákona ke změnám. Pro informaci uvádíme přesné znění některých důležitých odstavců tohoto paragrafu s vyznačenými změnami.

§ 38 – Plnění povinné školní docházky v zahraničí, v zahraniční škole na území České republiky nebo v evropské škole

1. Žák může plnit povinnou školní docházku také
 - a) ve škole mimo území České republiky,
 - b) ve škole zřízené při diplomatické misi nebo konzulárním úřadu České republiky,
 - c) v zahraniční škole uskutečňující na území České republiky vzdělávání podle zahraničního vzdělávacího programu, zřízené na území České republiky cizím státem, právnickou osobou se sídlem mimo území České republiky nebo cizím státním občanem, která není zapsána v rejstříku škol a školských zařízení a z důvodu uplatnění obsahu zahraničního vzdělávacího programu ani o zápis do rejstříku škol a školských zařízení nežádá, v níž ministerstvo povolilo plnění povinné školní docházky v příslušném školním roce, nebo
 - d) v evropské škole působící na základě Úmluvy o statutu Evropských škol 24a) (dále jen „evropská škola“).
2. Pokud žák nemůže v zahraničí plnit povinnou školní docházku způsobem uvedeným v odstavci 1 písm. a), b) nebo d), plní povinnou školní docházku formou individuální výuky.
3. Žák, který plní povinnou školní docházku způsobem uvedeným v odstavci 1 písm. a), b) nebo d) nebo v odstavci 2, může být na základě rozhodnutí zákonného zástupce zároveň žákem spádové školy nebo jiné školy zapsané v České republice do rejstříku škol a školských zařízení, kterou zvolil zákonný zástupce žáka. Žák, který plní povinnou školní docházku způsobem uvedeným v odstavci 1 písm. c), musí být zároveň žákem spádové školy nebo jiné školy zapsané v České republice do rejstříku škol a školských zařízení, kterou zvolil zákonný zástupce žáka.
4. Zákonný zástupce žáka je povinen oznámit řediteli školy uvedené v odstavci 3 předpokládanou dobu plnění povinné školní docházky způsobem uvedeným v odstavci 1 nebo 2, adresu místa pobytu žáka a popřípadě i adresu příslušné školy uvedené v odstavci 1. Zákonný zástupce žáka je povinen přihlásit žáka do školy uvedené v odstavci 1 písm. a), b) nebo d) nejpozději do dvou týdnů po příjezdu žáka do země pobytu.
5. Žák, který plní povinnou školní docházku ve škole uvedené v odstavci 1 písm. a) nebo způsobem uvedeným v odstavci 2 a současně je žákem spádové školy nebo jiné školy zapsané v České republice do rejstříku škol a školských zařízení, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, může na žádost zákonného zástupce konat zkoušky z vybraných předmětů ve škole uvedené v odstavci 3 nebo ve škole při diplomatické misi České republiky; nekona-li žák tyto zkoušky, doloží zákonný zástupce plnění povinné školní docházky žáka škole uvedené v odstavci 3, nebo, nemá-li tuto školu, ministerstvu, způsobem stanoveným v prováděcím právním předpisu. Výsledky těchto zkoušek lze také nahradit doloženými výsledky vzdělávání u poskytovatele vzdělávání v zahraničí, který v souladu se smlouvou uzavřenou s ministerstvem zajišťuje vzdělávání občanů České

republiky v zahraničí (dále jen „poskytovatel vzdělávání v zahraničí“), přičemž u žáků vzdělávajících se zároveň podle odstavce 1 písm. a) se doklad o výsledcích vzdělávání u tohoto poskytovatele vzdělávání v zahraničí spolu s dokladem o výsledcích vzdělávání ve škole mimo území České republiky považuje za rovnocenný s vysvědčením vydaným základní školou zapsanou v rejstříku škol a školských zařízení, s výjimkou vysvědčení vydaného za druhé pololetí devátého ročníku základního vzdělávání. Žák, který plní povinnou školní docházku ve škole uvedené v odstavci 1 písm. c), koná zkoušky z vybraných předmětů ve škole uvedené v odstavci 3.

Pro doplnění přinášíme také přesné znění ustanovení § 18 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, který byl v důsledku změny školského zákona významně novelizován:

§ 18 – Žák kmenové školy plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky

1. Žák, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky a současně je žákem kmenové školy, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole nebo ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky (dále jen „zkoušející škola“). Zkouška se koná:
 - a) ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
 - b) v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
 - c) na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
2. Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli zkoušející školy hodnocení žáka ze školy mimo území České republiky, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel zkoušející školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení.
3. Pokud žák zkoušku podle odstavce 1 nekoná, doloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením vysvědčení žáka ze školy dokladu o této skutečnosti vydaného školou mimo území České republiky za období nejvýše dvou školních roků, včetně jeho překladu do českého jazyka, v termínech stanovených ředitelem kmenové školy. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel kmenové školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává, kromě případů podle § 18c odst. 1 a.
4. Plnění povinné školní docházky podle odstavce 3 lze doložit také čestným prohlášením zákonného zástupce žáka potvrzujícím plnění povinné školní docházky žáka, pokud škola mimo území České republiky takový doklad nevydává. Čestné prohlášení podle věty první musí obsahovat alespoň název a adresu školy a školní rok, za který se čestné prohlášení vydává.
5. Pokračuje-li žák, který konal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.
6. Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání, zhodnocení jeho vzdělávacích potřeb a s přihlédnutím k jeho věku.

§ 18a – Žák kmenové školy plnící povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí

1. Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku ve zkoušející škole. Zkouška se koná z každého povinného předmětu vyučovaného v příslušných ročnících školního vzdělávacího programu zkoušející školy, s výjimkou předmětů volitelných. Po vykonání zkoušky vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení.
2. Pokud žák zkoušku podle odstavce 1 nekoná, doloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením čestného prohlášení zákonného zástupce o vzdělávání žáka v době pobytu v zahraničí, a to za období nejvýše dvou školních roků, v termínech stanovených ředitelem kmenové školy. Kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává.
3. Pokračuje-li žák, který konal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.
4. Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání, zhodnocení jeho vzdělávacích potřeb a s přihlédnutím k jeho věku.

§ 18b – Žák kmenové školy plnící povinnou školní docházku v zahraniční škole na území České republiky

1. Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. c) školského zákona, s výjimkou škol podle § 18c, koná za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole. Zkouška se koná ze vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1.
2. Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy vysvědčení žáka ze zahraniční školy na území České republiky, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel kmenové školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá ředitel kmenové školy žákovi vysvědčení.
3. Pokračuje-li žák v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.

§ 18c – Vydávání vysvědčení žákovi kmenové školy, který nekonal zkoušky

1. Žákovi, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. a) školského zákona a nekonal zkoušky, vydá ředitel kmenové školy vysvědčení, jestliže
 - a. ve vzdělávacím programu školy mimo území České republiky je na základě mezinárodní smlouvy nebo v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy zařazen vzdělávací obsah podle § 18 odst. 1 a žák byl z tohoto obsahu hodnocen, nebo
 - b. žák je zároveň žákem poskytovatele vzdělávání v zahraničí, který v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy poskytuje občanům České republiky vzdělávání ve vzdělávacím obsahu podle § 18 odst. 1 a který žáka z tohoto vzdělávacího obsahu hodnotil.
2. Žákovi, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. c) školského zákona, v jejímž vzdělávacím programu je na základě mezinárodní smlouvy zařazen vzdělávací obsah podle § 18 odst. 1, byl z tohoto vzdělávacího obsahu hodnocen zahraniční školou na vysvědčení a v souladu s mezinárodní smlouvou nekonal zkoušky, ředitel kmenové školy vydá vysvědčení.
3. Ředitel kmenové školy vydá vysvědčení podle odstavce 1 nebo 2 za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků. Hodnocení ze vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1 se na tomto vysvědčení uvede v případech podle odstavce 1 písm. a) a odstavce 2 v souladu s

vysvědčením vydaným školou mimo území České republiky nebo zahraniční školou na území České republiky a v případě podle odstavce 1 písm. b) v souladu s osvědčením vydaným zahraničním poskytovatelem vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1.

4. Pokračuje-li žák, kterému ředitel kmenové školy podle odstavce 1 nebo 2 vydal vysvědčení, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí jej ředitel kmenové školy do příslušného ročníku na základě tohoto vysvědčení.

§ 18d – Žák kmenové školy plnící povinnou školní docházku ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky nebo konzulárním úřadu České republiky

1. Žáka, který plnil povinnou školní docházku ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky nebo konzulárním úřadu České republiky a pokračuje v plnění povinné školní docházky ve škole zapsané do rejstříku škol a školských zařízení, zařadí ředitel kmenové této školy do příslušného ročníku podle dosavadních výsledků vzdělávání doložených vysvědčením.

§ 18e – Dokládání plnění povinné školní docházky žákem bez kmenové školy

1. Pokud žák plní povinnou školní docházku způsobem uvedeným v § 38 odst. 1 písm. a), b) nebo d) školského zákona a není zároveň žákem kmenové školy, zákonný zástupce žáka ministerstvu
 - a. oznámí zahájení plnění povinné školní docházky čestným prohlášením, které musí obsahovat jméno a příjmení žáka, datum narození, název a adresu školy, ve které se žák vzdělává, den zahájení vzdělávání, údaj, že žák nebude zároveň žákem kmenové školy, adresu bydliště žáka a kontaktní údaje zákonného zástupce žáka,
 - b. dokládá průběh plnění povinné školní docházky žáka dokladem vydaným školou mimo území České republiky za období nejvýše 2 školních roků, včetně jeho překladu do českého jazyka; v případě pochybností o správnosti překladu je ministerstvo oprávněno požadovat předložení úředně ověřeného překladu,
 - c. oznámí den ukončení plnění povinné školní docházky a
 - d. oznamuje změny údajů podle písmene a), které nastanou v době plnění povinné školní docházky.
2. Plnění povinné školní docházky podle odstavce 1 písm. b) lze doložit také čestným prohlášením zákonného zástupce žáka potvrzujícím průběh plnění povinné školní docházky žáka, pokud škola mimo území České republiky takový doklad nevydává. Čestné prohlášení podle věty první musí obsahovat alespoň jméno a příjmení žáka, datum narození, název a adresu školy a školní rok nebo roky, za které se čestné prohlášení vydává.
3. Pokud žák plní povinnou školní docházku způsobem uvedeným v § 38 odst. 2 školského zákona a není zároveň žákem kmenové školy, zákonný zástupce žáka ministerstvu
 - a. oznámí zahájení plnění povinné školní docházky čestným prohlášením, které musí obsahovat jméno a příjmení žáka, datum narození, den zahájení vzdělávání, způsob, jakým se žák individuálně vzdělává a jak a kde je vzdělávání organizováno, údaj, že žák nebude zároveň žákem kmenové školy, adresu bydliště žáka a kontaktní údaje zákonného zástupce žáka,
 - b. dokládá průběh plnění povinné školní docházky žáka čestným prohlášením o vzdělávání žáka v době pobytu v zahraničí, a to za období nejvýše 2 školních roků,
 - c. oznámí den ukončení plnění povinné školní docházky a
 - d. oznamuje změny údajů podle písmene a), které nastanou v době plnění povinné školní docházky.

4. Pokračuje-li žák v plnění povinné školní docházky ve škole zapsané do rejstříku škol a školských zařízení, zařadí ředitel školy žáka do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání, zhodnocení jeho vzdělávacích potřeb a s přihlédnutím k jeho věku. Škola oznámí ministerstvu přijetí takového žáka.
5. Zákonný zástupce žáka oznamuje skutečnosti podle odstavce 1 písm. a), c) a d) a odstavce 3 písm. a), c) a d) do 1 měsíce ode dne jejich vzniku a dokládá průběh plnění povinné školní docházky žáka podle odstavce 1 písm. b) a odstavce 3 písm. b) do 1 měsíce od uplynutí období 2 školních let.

§ 18f – Společné ustanovení

Doklady o plnění povinné školní docházky žáka podle § 18 až 18e se uchovávají 12 let.